

## Homilija

*Liturgijska čitanja: Post 2, 4b-9.15; Ps 2, 7-12; Rim 8, 14-17; Lk 5,1-11*

Draga braćo i sestre, zajednico svetih u Kristu!

I. Ova evanđeoska stranica uvijek iznova odiše radošću; u njoj se može dodirnuti Radosna vijest, ohrabrenje i sigurnost; susret s Gospodinom. I svoj večerašnji susret proživljavamo u onome duhu kojim je Isusa susreo ponajprije apostol Petar. Njemu je u tome susretu darovan prostor zbunjenosti i nemira; prostor poziva i redovitoga dodatka pozivu, a to je kriza u svome doslovnome značenju – razlučivanja. Kriza je trenutak životne istine; pukotina u našem srcu u koju ulazi Bog. Ona je važna za Petra, jer kada će kasnije u nasljedovanju susresti trenutke odmaka, tjeskobe i promašaja, upravo će ta početna kriza biti mogućnost novoga početka.

Kao što je na početku njegov poziv da od ribara postane 'ribarom ljudi' obilježen poslušnošću Gospodinovoj riječi (jer Petar kaže: *na tvoju ću riječ baciti mreže*) i ispovijedanjem svoje grješnosti (jer Petar kaže: *idi od mene, grješan sam čovjek*), kriza njegova poziva i poslanja, odnosno njegov ponovni početak, bit će obilježen istim elementima.

Sjetimo se da se Petar prisjetio riječi koju mu je rekao Gospodin (usp. Lk 22, 61); susreo je pogled svoga Gospodina (usp. Lk 22, 61), ali i Isusovu udaljenost, kada je izišao (usp. Lk 22, 62) i jednako je tako osjetio svoju grješnost (usp. Lk 22, 62), zbog koje je gorko zaplakao.

II. Prihvatanjem Isusova poziva da izveze na pučinu i baci mreže danju, nakon neuspjeloga i besplodnoga ribolova, Petar se odriče svoje mjerodavnosti i u zagrade stavlja vlastite sigurnosti. Osjeća vjeru kao izazov, kao stanoviti rizik. U tome je smislu dobro pohraniti u sebi riječi Klementa Aleksandrijskoga koji je rekao: „Uistinu je opasno, riskantno je proći Božjim poljem.“

No, Petar živi iskustvo da nije moguće zanemariti Božju prisutnost. Ta prisutnost vodi Petra prema ulaganju svoje budućnosti tragom Gospodinova obećanja da će postati ribarem ljudi, odnosno – preciznije – da će loviti žive ljude. Naime, ribarima nije važna živost ni životnost ulova, dok je ovdje upravo ta životnost bitna.

No, Petar svojim pristankom u svoj život unosi sigurnost kojom ne upravlja; unosi vjeru kao odsutnost ljudskih sigurnosti. To je utemeljeno na Gospodinovoj riječi.

To je neizrecivo dobro koje ostaje i Petru i svakomu vjerniku i u vremenskome odmaku od početka duhovnoga hoda, od kojega je uvijek moguće krenuti iz početka.

Petar i ostali učenici trebat će činiti ono što je činio Isus: naviještati Riječ i poučavati mnoštvo. Kada je on ušao u barku ribara koji nisu ulovili ništa, Isus se pojavljuje kao onaj koji je svojom riječju 'ulovio ljude', zapravo – odgovorio na njihovu čežnju, dopustio im da ga oni 'ulove'. Mjesto neuspjeha učenika postalo je mjesto nastanjeno Božjom prisutnošću, plodonosnim mjestom blagoslova.

To je prvo što mi se čini važnim u našem životu. Primijetiti, izdvojiti, zahvatiti molitvom ona mjesta koja nam se čine mjestima neuspjeha, uzaludnih pokušaja; mjesta naših sigurnosti koja su postala prijetnjom našoj radosti. I sigurno ćemo uočiti sebičnost.

**III.** O tome sv. Josemaría piše: „Tvrdoglavo želiš sve sam, sve svojom voljom, vođen isključivo svojom prosudbom... i gle!, plod se zove 'neplodnost'. [...] ako ne podložiš svoj sud, ako si ohol, ako se posvetiš 'svome' apostolatu, radit ćeš čitave noći – cijeli će tvoj život biti jedna noć – i, na kraju će ti mreža biti prazna.“ (*Kovačnica*, br. 574; usp. *Prijatelji Božji. Homilije*, Đakovo, 2007., str. 323-324)

Upravo je zbog toga zanimljivo primijetiti kako je u naviještenome Evanđelju naznačeno rađanje zajednice. Čuli smo da je Petrovoj lađi, koja se našla u potrebi, u pomoć pritekla druga lađa. U kršćanskoj zajednici postoji uzajamna pomoć, potpora; prepoznaju se potrebe bližnjih, te skupine ljudi prerastaju u nešto novo, u bratsko-sestrinska zajedništva.

Zato grčki tekst donosi razliku u nazivcima. Najprije one kojima su mahnuli da dođu u pomoć zove: *métokoi*, drugovi (r. 7), a na kraju postaju članovima zajednice: *koinonoí* (r. 10).

U tome smislu, na drugome mjestu Josemaría je još izravniji, oslanjajući se na Petrovo iskustvo te piše: „Ako rade sami za sebe, bez jedinstva s Crkvom, bez Crkve, kakav će učinak imati takav apostolat? Nikakav!“ (*Kovačnica*, br. 175) U konkretnosti življenja prepoznavanje potreba bližnjih, u dijeljenju siromaštva i slabosti svakoga čovjeka, u prihvaćanju uzajamnosti Crkva se očituje kao mjesto na kojemu se susreću i žive oni koji vole i koji su voljeni. Baš tu pobjeđujemo kušnju deformiranja Crkve u radnu organizaciju, birokratski aparat, neku vrstu tvrtke.

Petar je pozvan susretati i zahvaćati život ljudi i jačati životnost. Njegov lov ne gasi život niti umrtvljuje Crkvu. To je sveti Josemaría itekako osjećao, tražeći prostore

životnosti i ulazeći u njih življenjem svetosti svakoga člana Crkve. Zahvaća cijeli život, jer „apostolat, prema duhovnosti Opusa Dei, nije dodatna aktivnost i ne ostvaruje se samo u određenim prilikama, već je jednostavno bitna sastavnica kršćanskog poziva; on mora biti trajan i plodan i potpuno prožimati različite prigode cijeloga života“ (D. Le Tourneau, *Opus Dei*, Zagreb, 2007., str. 97)

IV. Čuli smo toliko puta Isusove riječi Petru: *Izvezi na pučinu i bacite mreže za lov*. Te se riječi često koriste u našem crkvenom rječniku, gotovo na razini izreka. I baš zato što smo se pomalo priviknuli, stavio sam ih nekoliko dana pred sebe i razmišljao o njima. Kako nam je Evanđelje prenijelo te riječi i što mi od njih čujemo?

*Izvezi na pučinu*. Grčki izvornik kaže: *Epanágage eis to báthos*. Doslovno se odnosi na odlazak prema dubini, ali se može misliti na svaku drugu protežnost, na širinu i duljinu. Ipak, temeljna je dubina. Tako prevodi i engleski i njemački jezik („Put out into deep water!“; „Fahr hinaus in die Tiefe!“). Latinski će to izreći spominjući visinu: *Duc in altum!* Talijanski i francuski govori o širini („Prendi il largo!“; „Avance au large!“) Posebno je zanimljiv španjolski koji je vjerujem najviše odjekivao u ušima svetoga Josemarije: „Rema mar adentro!“, čime se sugerira unutrašnjost mora, njegova dubina, ali i nutarnja snaga koja mu daje širinu i visinu.

Predivne su te slike. Ali, ne zaboravimo hrvatsku – pučina. Izraz seže vjerojatno prema latinskoj riječi *punctum* (*pungere*), točka, otvor, procjep. Osim toga, to je slika bujanja, nabreknutosti, podizanja razine, izbijanja pupoljka. Uistinu, obzorje mora je poput podignutosti i sljubljenosti s nebom; pučina je dodir nebeskoga svoda i morske površine; slika dodira neba i zemlje.

V. Tamo Isus šalje Petra. Njemu kaže u jednini da izveze na pučinu, ali onda mijenja broj i u množini mu govori: *bacite mreže*. Tako je u Crkvi: postoje pojedinci koji su potaknuti Duhom; koji započinju djelom na koje ih Bog poziva, a ostali prepoznaju sebe u istome pozivu; dionici su istoga Božjega djela, da bi se događala čudesna plodnost i živjelo obilje, oslonjeno na pouzdanje u Gospodina.

No, što je to za nas, kršćane, danas pučina? Zacijelo tamo gdje se nalazi dubina, da ne bismo ostali površni, jer je površnost velika opasnost za Crkvu i danas Crkva veoma trpi zbog površnosti. Pučina je tamo gdje je širina, da ne budemo zatvoreni; tamo gdje je visina, da ne budemo prikovani uz zemaljsko; tamo gdje nebo ljubi zemlju, da ne budemo preplašeni svojim slabostima.

I sveti Josemaría je doživio susret sa svojim slabostima, govoreći u molitvi:

*Gospodine, ja ne mogu; ne mogu*, a Isus mu je odgovorio u dubini duše: *Ti ne možeš, ali ja mogu*. (usp. M. Dolz, *Sveti Josemaría Escrivá*, zagreb, KS, 2005., str. 67)

VI. Braćo i sestre, članovi *Opusa Dei*. Uvijek se osjećam pomalo žalosno, kada o Prelaturi u javnosti čujem govoriti kao o nekoj crkvenoj tajnoj organizaciji, o nepristupačnome elitizmu, o čudnim duhovnostima i metodama apostolata. Nije nimalo neobično da je neprijateljima Crkve stalo stvarati i hraniti takva mišljenja i slike.

Zato nastojte živjeti povjerene vam prostore pučine onako kako ih je živio sveti Josemaria. Kršćanski elitizam je sadržan u izabranju kojim nas je Bog izabrao da budemo njegova djeca, da po krštenju i euharistiji budemo njegovo Tijelo. Kršćanska tajanstvenost jest objavljeno otajstvo Isusa Krista i to 'otajstvo' za vjernike nije toliko neka nepoznanica, već prije Božja volja puna ljubavi i milosrđa, njegov naum ljubavi koji se u Isusu Kristu potpuno objavio i – kako apostol Pavao piše Efežanima – pruža nam mogućnost "shvatiti sa svima svetima što je Dužina i Širina i Visina i Dubina te spoznati nadspoznatljivu ljubav Kristovu" (Ef 3, 18-19).

Tu se zrcali pučina na koju izlazi Petar, na koju izlazi Crkva. To je danas prostor u kojemu treba isticati istinu o čovjeku, stvorenome i obdarenome životom koji od Boga dolazi, Bogu se vraća i za njega se Bogu odgovara. To je pučina svjedočenja vrijednosti, osobito obitelji, odgoja i obrazovanja; pučina znanosti i kulture; pučina etičnosti u gospodarstvu i politici... Kristovim dolaskom na zemlju; njegovim utjelovljenjem, ne postoji niti jedno iskustvo života u koje ne bi mogla doprijeti barka Kristova otajstva i gdje nema ploda; niti u najtamnijim dubinama ljudske grješnosti, jer i tamo je potrebna mreža milosrđa.

Neka nas u tome izlaženju na pučinu čuva zagovor svetoga Josemaríje; njegova hrabrost, maštovitost i ljubav prema svim ljudima. Amen.

+ Ivan Šaško